

Скорба О.А. Деякі питання вдосконалення амортизаційної політики основних засобів / О. А. Скорба // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: Збірник тез доповідей XI Всеукраїнської науково-практичної конференції (30-31 жовтня 2008 р.): У 2-х т. – Т. 2. – Суми: ДВНЗ «УАБС НБУ», 2008. С.17-21.

Деякі питання вдосконалення амортизаційної політики основних засобів

Скорба Олег Анатолійович – к.е.н., доцент

Державний вищий навчальний заклад „Українська академія банківської справи Національного банку України” м. Суми

На сучасному етапі розвитку національної економіки досить багато науковців приділяють увагу вивченню проблем амортизаційної політики основних засобів, однак недостатньо висвітленим на наш погляд є зв'язок між змінами в амортизаційній політиці та процесами оновлення основних засобів, між нормами амортизації та попитом на основні засоби.

Сучасний досвід розвинених країн свідчить, що на сьогодні амортизаційна політика більше перетворюється на знаряддя формування та підтримання попиту на основні засоби. Інструментом регулювання попиту є норми амортизації. Підвищуючи норми нарахування амортизації на ті чи інші види основних засобів, уряд дає сигнал про те, що витрати, які спрямовуються на придбання основних засобів із вищими нормами нарахування амортизації, відшкодовуються підприємству швидше, ніж витрати на придбання основних засобів з меншими нормами амортизації. Внаслідок такої політики відбуваються зміни у структурі попиту на основні засоби, що в свою чергу, призводить до збільшення виробництва та імпорту основних засобів, на які підвищені норми амортизації, та скорочення виробництва основних засобів, на які норми нарахування амортизації знижено.

Так, виділення в окрему групу транспортних засобів, меблів, комп'ютерної та побутової техніки з встановленням найвищих норм

амортизації мало за мету стимулювання попиту на ці товари, створення умов для освоєння та розвитку їх виробництва в державі.

На практиці вийшло так, що підприємствам стало економічно вигідно придбання дорогих іномарок, закордонного обладнання, оскільки чим дорожчий автомобіль, обладнання, тим на більшу величину підприємство зменшує прибуток до оподаткування. В результаті виникає таке явище як зростання імпорту основних засобів з метою мінімізації податкових зобов'язань з податку на прибуток. Таким чином посилилась залежність від імпорту, зменшення доходів бюджету та відтоку значних валютних ресурсів за кордон.

З метою подолання негативних тенденцій у амортизаційній політиці необхідно переглянути підходи до формування груп основних засобів та встановлення для них норм амортизації. Використовуючи досвід розвинених країн, необхідно віддати пріоритет в нарахування амортизації з метою оподаткування повинно бути віддано найбільш сучасним засобам виробництва, таким як енергозберігаюче обладнання, повністю автоматизованим лініям виробництва тощо.

Враховуючи високий ступінь зношеності основних засобів у сільському господарстві та вкрай низьку механізацію праці, доцільно виділити в окрему групу для цілей оподаткування сільськогосподарську техніку. А також обладнання яке використовується в біотехнологіях з метою заохочення до інвестування у наукові дослідження та розробки доцільно встановити норми амортизації нематеріальних активів, які містять результати досліджень, встановити норми амортизації на рівні не нижчому за комп'ютерну техніку.

Для усунення суперечностей між бухгалтерський та податковим обліком доцільно внести зміни до податкового законодавства в частині надання права самому підприємству нараховувати амортизацію для цілей оподаткування за методами встановленими у бухгалтерському обліку.

На практиці більшість підприємств нараховує амортизацію на усі об'єкти основних засобів з використанням податкового методу, нами пропонується застосування до деяких видів основних засобів інші методи нарахування амортизації, передбачені П(С)БО 7 «Основні засоби».